

תקנות מנחם

על סיומי הרמב"ם

תדפים מהספר "תקנות מנחם" (ח"ג) שיו"ל בעז"ה על סיומי הרמב"ם ע"פ - ב"קו" - שיחות והוראות כ"ק אד"ש מה"מ מאת הרב יקותיאל מנחם שיהי' ראב"ד

מהדורה מיוחדת ל"חודש שבט", ויהיו דברים אלו לעילוי נשמתו

ע"פ ההוראה שקיבלתי מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שיל"ו, להדפיס ולפרסם הדברים הנאמרים בעז"ה בסיומי הרמב"ם להראות ולהוכיח הנראה לענ"ד בדרך אפשר, הקשר שבין שיעורי לימוד הרמב"ם ע"פ ה'מורה שיעור' לפרשה והתאריך שבהם נלמדו, הנני מוציא לאור עלון זה לכבוד שבת קודש.

ואבקש מהקוראים שיעירוני בהערותיהם, ותודה מראש!

לחיות עם הזמן!

פעם לחפש עניינים חדשים והנהגות חדשות וחיות מיוחדת להוסיף בעבודת ה', מעלין בקודש! כי זהו כל ענייני הוסיף תמיד בכל ענייני תורה ומצוות בקיומן והחיות בהם, והשפעה על כלל ישראל בזה.

הרבי פעם אמר על עצמו בהתוועדות: "אני הרי כל פעם בא בגזרות חדשות..." [זה ה' בהתוועדות פורים, ואז הרבי אמר שכל מי שקיבל סמיכה ל"יורה יורה", שגם ילמד דיניות ויקבל סמיכה ל"ידין ידיו"].

וכן פעם אמר הרבי על עצמו: "אני הרי 'בעל החלומות'..." היינו שכל פעם בא ברעיונות והוראות חדשים.

וכנראה הרבי אוהב את התואר "בעל החלומות" - כי זהו תוארו של יוסף הצדיק, כי זה קשור לשמו של כ"ק הרבי הקודם... הרבי פעם אמר: "מיזאגט אז א איידעם איז א שטיק שווער..." = אומרים שחזן הוא חלק מחזוננו.. וחייד לעצמו, כי כנראה רמז לקשר העצמי בינו ובין חזונתו כ"ק הרבי הרי"צ. (מגליון 53)

תמיד לשאוף להוסיף ולפעול

ב. סיפר לי הרה"ג הר"ת יורם שיחי' אולמן רב וחבר הבית-דין בסידיני אוסטרליה, שהרה"ג הר"ת פנחס הכהן שיחי' פלדמן - רבה של סידיני סיפר לו שכשהיה עם אשתו ב"יחדות" אצל אד"ש בערך בשנת תשמ"מ, הרבי התעניין על הרב אברהמסון ע"ה שהיה אז אב"ד דסידיני (הרב אברהמסון היה אביו חורגו של הרב חיים הכהן ע"ה גוטניק הרב דמלבורן אוסטרליה, חותנו של הרב פלדמן יבדלחטי"א) והם אמרו לרבי שהרב אברהמסון כבר זקן ולא פעיל יותר ברבנות, שאל הרבי בן כמה הוא? וענו הוא כבר למעלה מגיל 70. אמר הרבי: אני כבר גם למעלה מגיל 70 ויש לי תכנית עבודה לעשר שנים, ואחייק לעוד 10 שנים... והרבי רצה שימשיך להיות פעיל ברבנות. (מגליון 54)

ויהי נועם!

א. בא' השידורים הראשונים מהתוועדות אד"ש בארה"ק [השידורים היו בכפר חב"ד, השידור הראשון ה' במוצש"ק יו"ד שבט ה'תשנ"ל (הקלטה מסיום ספר התורה של משיח שהתקיים בערש"ק אחר חצות) ושידור חי מהתוועדות מוצש"ק, רוב השידורים היו באולם ישיבת תות"ל בכפ"ח וחלק באולם "בית שז"ר" ופי"א באולם "בית רבקה" בכפר חב"ד א' ופי"א הורה הרבי ואמר שבכפר חב"ד יגידו "לחיים" ושישמעו כאן בהתוועדות אד"ש [כנראה שהרבי רצה שבארץ ירגישו שומעי השידור שמתתפנים בהתוועדות כאן עם הרבי והחסידים].

מארגן השידורים הרה"ת ר' איצ"קה ע"ה גאנזבורג יחד עם הרה"ח ר' בערקע ע"ה חן קראו בקול גדול (ברמקול באולם בכפר חב"ד) "לחיים!" "לחיים!" כמה וכמה פעמים, שם שמעו אותם, וכאן אצל הרבי לא שמעו (כנראה שהטכנאים בפעמים הראשונות עדיין לא היו מספיק מאורגנים).

ואחרי כמה פעמים שכאן לא שמעו אמר כ"ק אד"ש מה"מ (ושמענו גם בארץ) "זאגט ויהי נועם!" (=תגידו הפסוק "ויהי נועם!") "כתוב בספרים שאם השופר לא מוציא את התקיעות כדבעי, שיגידו "ויהי נועם" וזו הסגולה לזה [כנראה כמו שע"י שמשנה רבינו אמר הפסוק הוקם המשכן].

אני"ש היו מופתעים ולא הבינו את דברי הרבי, ואחרי שהרבי אמר זאת עוד פעמיים, הרה"ת ר' שיע' שיחי' יוזביץ' קרא בקול כל הפסוק "ויהי נועם הוי" אלקינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה דינו כוננהו!"

ואחרי שהני"ל קראו הפסוק, שמעו כאן ברמקולים את החסידים הני"ל בכפר חב"ד קוראים ומכריזים לחיים לחיים! לשבעות רצון ונחת רוח לכ"ק אד"ש מה"מ.

סגולה נפלאה!

ב. מספור זה למדו כמה מאני"ש שיחי', שאם זקוקים להצלחה ועזרה לצאת

חודש שבט - כנגד שבט יוסף

א. ידוע מה שכתוב בספרי הקבלה וכתבי הארז"ל [ראה הנסמן בלקו"ש חלק כ"ו ע' 90 הע' 58] (ומובא בשיחות כ"ק אד"ש מה"מ [לקו"ש שם עמ' 90 ואילך]) ש"יב החדשים הם כנגד י"ב השבטים ולפי הדעה [כ"ה בסי' יעב"ץ שער הגיא] שמדובר ע"פ סדר תולדותם, ולפי"ז חודש שבט שהוא חודש ה"א הוא כנגד שבט ה"א - יוסף; ... [אבל לדעה האחרת [מגלה עמוקות שם, וקה"י שם, ובערך שבט], בענין זה השבטים נמנים לפי סדר הקרבת קרבנות הנשיאים בחנוכת המשכן והמזבח בחודש ניסן, ולפי זה שבט - חודש ה"א הוא כנגד הנשיא שהקריב ביום י"א ניסן - שבט אשר].

שבט - גימטריא ש"א

ב. ולהעיר ש"שבט" - גימטריא ש"א וקבלת הנשיאות בגלוי ובפרסום היתה ב"א שבט שנת (ת)ש"א שאז אמר אד"ש מה"מ בגלוי המאמר הראשון ושי"א - הוא גם נוטריקון שבט י"א, והוא גם חודש ה"א, וכני"ל כנגד שבט ה"א, ועפ"ז נאמר ש"א גם נוטריקון שְבֵט - י"א.

ושי"א פירושו גם שי"א - היינו כדברי אד"ש מה"מ שתקופתנו וזמננו הוא זמן השי"א - הזמן הכי גבוה [י"די העכסטע צייט!] לגאולה!

ו"י"א הרי מורה על הגילוי שלמעלה מעשר ספירות העולם והטבע, האל"ף - שלמעלה מסדר ההשתלשלות. (מגליון 97)

י' שבט - יום קבלת הנשיאות

א. בקשר לבי' ניסן כותב אד"ש שיש בזה בי' עניינים; הסתלקות הרבי הרש"י, ותחילת הנשיאות של הרבי הקודם, ולנו נוגע בעיקר שזה יום תחילת הנשיאות של נשיא דורנו.

ועד"ז בקשר ליום ההילולא יו"ד שבט, שלנו נוגע בעיקר ומדגישים שיום זה הוא תחילת הנשיאות של אד"ש מה"מ! ואולי לכן חשוב לקחת על"י ביום זה, שתחילת הנשיאות היא מעין יום הולדת.

כבוד לדעות ורגשות שונים

ב. רואים תופעה מעניינת, שבבי' ניסן אד"ש אף פעם לא התוועד (בשבת זה לא יכול לחול, כי אם כן, יחול ר"ח ניסן ביום ו', ואז פסח היה חל ביום ו', וזה לא יתכן, כי "לא בדי"ו פסח")

ואפילו בשנים היותר מאוחרות שאד"ש התוועד לא רק בהתוועדות הגדולות אלא בכל יומי דפגרא, אבל בבי' ניסן אף פעם לא התוועד [בבי' חשוון - יום ההולדת של הרבי הרש"י הוא התוועד אך לא בבי' ניסן - והדבר "פלא"!! ואולי ההסבר שמכיוון שאצל החסידים הזקנים תלמידי הרבי הרש"י, הוא יום יארציט, ואצל אד"ש הוא יום הנשיאות של רבו - יום שמחה, ואם היה הרבי מתוועד היה מדגיש זאת, ולכן לא רצה "להתערב" ברגשות שלהם.

אך אחרי שתם הדור ההוא, וגם הנכדה של הרבי רש"י (הרבנית חי' מושקא ני"ע) הסתלקה, אז אמר הרבי שיחה בבי' ניסן ה'תשמ"ח, והדגיש ודיבר ע"כ שמלאו חיים - 68 שנה לנשיאות של הרבי הקודם, ולכן צריך להכריז "יחי המלך"!!

ואפשר ללמוד מכך שאפילו אם יש לאדם עקרונות ורגשות חזקים וקדושים, אם יש למישהו אחר או לאחרים רגשות קדושים וחסידים אחרים, להתחשב ולהזהר מאד שלא לפגוע בכלל בהם וברגשותיהם!.. (מגליון 95)

ענינו של כ"ק אד"ש מה"מ - תמיד להוסיף

א. כ"ק אד"ש מה"מ מלמדנו ותובע שבעבודה ה' יהי תמיד מוספין; כל

מקשיים, לאמר הפסוק "ויהי נועם וגו'" (כמו לדוגמה אם נוסעים בדרך ויש "פקק תנועה", וצריכים להגיע למקום בזמן בלי עיכובים נפתחים הפקקים וכדומה). והדבר בדוק ומנוסח, אלה שעושים זאת רואים במוחש העזרה למעשה בפועל בכמה וכמה עניינים, וכדי "לשמור" יותר סגולה זו (כמו "שימון הגלגלים") כדאי עם אמירת "ויהי נועם" גם לתת צדקה ולומר "יחי אדוננו וכו'" ונראה ההצלחה **עלינו!** [ולחצור: ש"נועים" – גימטריא "עלינו"] וכן תהי לנו! (מגליון 315)

י' שבט – חג הנשיאות

כידוע שזו זכות מיוחדת לקבל מ"מ אד"ש מה"מ התבטאות על נשיאות, כי כרגיל תמיד התייחס לנשיאות של הרבי הקודם, וגם בקשר ליו"ד שבט. ואמנם זכיתי שדרכי עברו מכתבים בהם הרבי מתייחס לנשיאות שלו; לקראת יו"ד שבט ה"תש"מ כתבו אנשי הנחלת אל על וקציני ועובדי הבטחון מכתבים לאד"ש ואחלו לו ברכות בקשר ל-30 שנה לנשיאותו. והרבי ענה להם ב-3 מכתבים שונים.

במכתב א' כתב אד"ש: "תודה על הברכות בקשר ל-30 שנה לנשיאות חב"ד". ובמכתב א' כתב: "תודה על הברכות ל-30 שנה שזכיתי לעמוד בראש תנועת חב"ד". (מגליון 143)

פרשת בשלח – שבת שירה

שירה ושמחה לקבלת פני משיח!

בקשר לפרשת בשלח – פרשת שירה, כדאי להביא את דברי השל"ה על מאמחו"ל (מגילה י, ב. סנהדרין לט, ב. זוהר בראשית נז, ב. תרומה ער, ב.) בקשר למה לא אומרים הלל שלם ולא גומרים ההלל בימים האחרונים של פסח: "מעשי ידי טובעים בים ואתם אומרים שירה!" ומביא השל"ה השאלה והרי נאמר: "באבוד רשעים רינה".

וכן מדייק במאמחו"ל "עיתידן ישראל שיאמרו שירה לעתיד לבוא" ושואל שהרי זה כפל לשון: עתידן ולעתיד לבוא?

ומבאר שהטענה לעם ישראל היתה למה אמרו ההודי והשירה אחרי שכבר הי' קריעת ים סוף, והמצרים כבר טבעו וראו הניסים, למה לא אמרו השירה וההודי מיד על ההבטחה "ה' ילחם לכם", כבר אז היו צריכים להודות להאמין ולשמחו על הבטחון בהבטחה.

ולכן נאמר "שירה" לי נקבה (-חלשות, ומשתנה, ומתעברת) אבל אצל הנשים היתה האמונה בניסים גדולה יותר, ולכן הוציאו איתן את התופים, ושם נאמר ותען להם – לי זכר (וקשה הרי"ז לא לשון המתאים לנשים ... כי התלבשו בגבורת הגברים באמונתם.

ומשה רבינו לא אמר שירה עד שראה את האמונה אצל בני ישראל, שהיתה רק אחרי שראו את "המצרים מת על שפת הים".

אבל לעתיד לבוא יהיה סוג חדש של שיר, שיווד ישמחו וישירו לפני ראית ניסי הגאולה, על הבטחון בהבטחה "הגיע זמן גאולתכם!" ולכן לעתיד נאמר שיר לי זכר ותוקף. שתהי גאולה שאין אחריה גלות.

וזהו מה שנאמר תשורי מראש אמנה, שהשירה תהי מראש לפני שרואים את ניסי הגאולה, מצד האמונה.

ועיי"כ מובן מאמר חז"ל שביקש הקב"ה לעשות חזקי משיח ואמרה מידת הדין "דוד המלך אמר לפניך שירות ותשבחות אבל חזקי" לא אמר לפניך שירה על הניסים שנעשו לו. ושואל השל"ה הרי מפורש כתוב בישיעי" (פרק ל"ח) "מכתב לחזקי", ששם מודה על הניסים שנעשו לו? אלא "לא אמר לפניך" לפני שנעשו לו הניסים. כי כדי להביא הגאולה צ"ל שיר חדש שאומרים השיר לפני ראית הניסים. עיי"כ דברי השל"ה.

וזהו מה שאד"ש מה"מ כ"כ תובע וממריץ שיהודים יהיו בשמחה עצומה לקבלת פני משיח, מצד הידיעה והוודאות בדברי הנבואה, "הגיע זמן גאולתכם!". (מגליון 143)

ט"ו בשבט ה'תשל"א

כיבוש העולם ע"י לימוד התורה

בט"ו בשבט ה'תשל"א כשחזר אד"ש מהאולה, אחרי תפילת מנחה, פתאום התוועד, והכריז: "עתה הוא הזמן שצריכים לכבוש העולם ע"י לימוד התורה! [אומרים שאח"כ התגלה שבאותה התקופה שלטונות ארה"ב תכננו לעשות חוק ולהכריח בחורי ישיבה להתגייס כאן לצבא, ואומרים שזכות מבצע זה "הגזרה" התבטלה...].

ובתאריכים והמועדים הבאים קישר אד"ש עם הדגשת לימוד התורה, כמו בפורים – "ליהודים היתה אורה וגו'" כמארז"ל: "אורה – זו תורה!", ולפני פסח אמר שאמנם אין סדרי הישיבה בפסח, אבל מה עושה היהודי והתמים בפסח; פה – פה! – שסח בתורה! ואומרים שבאותה השנה הוזל ב-770 בחוה"מ פסח, היה מלא בתמימים שלמדו כל היום! ...! (מגליון 95)

הוספה וצמיחה בחיות והידור מצוות!

א. מט"ו בשבט ה'תשל"א התחיל אד"ש להתוועד בחמישה עשר בשבט, ואז דיבר כמה פעמים שההוראה שלומדים מט"ו בשבט; שהמנהג לאכול מפירות ז' המינים שנשתבחה בהם ארץ ישראל. ורואים שלא כ"כ מתעסקים באכילת חטה ושעורה - לחם ומזונות. אלא שמים הדגש על אכילת פירות מתוקים; "גפן תאנה רימון וכו'" היינו הפירות המתוקים. וההוראה בעבודת ה'; כי יש שני סוגי מאכלים; א. העיקריים והחיוניים כמו: "לחם לבב אנוש יסעד", ב. הפירות המתוקים הבאים להוסיף חיות ותענוג. וכמו שבמבאר המגן אברהם בשו"ע את הברכה הארוכה: "בורא נפשות רבות וחסרונן", מאכלי המינימום החסרים והחיוניים. "על כל מה שבראת להחיות בהם נפש כל חי"; שהם

המאכלים והפירות הבאים ומוסיפים חיות ותענוג. וכן בעבודת ה' יש את קיום המצוות וההלכות שבהם מחויבים כל אחד ואחד, ויש מה שמוסיפים בהידורים ובחיות במצוות שבוז כ"א "לפום שיעורא דלי"ל", עיי"כ "זה א-לי ואנוהו" - אני והוא. וט"ו בשבט מלמדנו להוסיף מרץ וחיות והידורים במצוות [כמו שבפשוטו בט"ו בשבט מתחיל מחדש וניתוסף חיות בצמיחת האילנות, וה' יעזרו שתהיה שנה פוריה ומתוקה].

אד"ש נתן לאישה השם פורי!

ב. בחלוקת דולרים לצדקה היו כאלה שלא היה להם שם יהודי (רק לועזי) ושאלו את אד"ש איזה שם יהודי לקרוא לעצמם. וכרגיל בחר להם אד"ש שם דומה לאותיות השם הלועזי. ופעם אשה א' בקשה את הרבי, ושאלה איזה שם יהודי לקחת? ושאלה הרבי מה שמך כעת? וענתה "פאולה", וענה לה הרבי שתיקח השם: "פורי" ...! (מגליון 97)

כ"ב שבט

החופה – כחות והשפעות

לש"פ יתרו ה'תשמ"ח, השבת האחרונה של הרבנית בחיים בעלמא דין, הוציא כ"ק אד"ש מה"מ והורה להוסיף ולהדפיס בחוברת ה"לקוטי שיחות" שנדפסה לשבת, כת"י מהאדמו"ר האמצעי שכותב שכמו בחיים הפרטיים של היהודים כל הברכות וההשפעות מקבלים מהמקיף של החופה בעת הנישואין לכל ימי חייו (ולכן חשוב כ"כ לייקר רגעים אלה). עד"ז בחיים הכלליים של עם ישראל, כל הכוחות והברכות וההשפעות מקבלים מהמקיף של החופה שהיתה בזמן הנישואין של כלל ישראל – מתן תורה, והחופה שהיתה אז "כפה עליהם הר כגיגית" (וכמבואר בחסידות למעלותא, שהמשיך עליהם אהבה רבה כהר, והיו מוכרחים לקבל התורה).

ואת זאת הורה אד"ש להדפיס לקראת השבת שלפני כ"ב שבט, השבת שלפני הסתלקות הרבנית נ"ע! (מגליון 144)

והחי יתן אל לבו!

א. ביום הסתלקות הרבנית הצדקנית חיה מושקא נ"ע אשת כ"ק אד"ש מה"מ כשחזרו מהלויה אמר כ"ק אד"ש מה"מ שיחה אחרי תפילת מנחה בביתו, ומאז דיבר על "והחי יתן אל לבו!"; עד אז כל השנים בסיום של כל שיחה אמר הרבי מהי ההוראה לפועל מענין המדובר, כי כל דבר בתורה – מלשון הוראה, ומאז כ"ב שבט, באותה שנה כל ענין סיים ב"והחי יתן אל לבו!" וביאר שמהנפטר עלינו ללמוד איך להוסיף בחיות בכל ענייני "תורת חיים" בהתורה והמצוות עליהם נאמר "וחי בהם", ולא להכנס לאנחות לצער ודכאון, שזה לא מועיל לנפטר אלא להיפך (אם שברון ודכאון הרוח בגלל הנפטר מפחית המרץ והחיות בתו"מ הדבר מזיק לנפטר ונשמתו, שבגללו נפחת בתורה ומצוות כך כתב הרבי לאי שכתב לו שמאז שבור ומדוכא אחרי שאחיו הצעיר נפטר), אלא להוסיף חיות בתורה ומצוות לזכות הנפטר.

ניחום אבלים מיום הראשון!

ב. אז בשיחה אמר אד"ש מה"מ שלמרות שכתוב לבוא לנחם רק מהיום השלישי, אבל בזמננו כדאי לבוא ולנחם מיד ביום הראשון, מכיוון שניחום כותב הרמב"ם בהל' אבלות הן בין המצות שהן גמילות חסדים בגופו, ומכיוון שעתה המצוה שהזמן גרמא להביא המשיח והגאולה מיד ממש, והחורבן הי' בגלל שנאת חינוס (כדברי הגמ' יומא ט, ב) ועיי' חיזוק אהבת ואחדות ישראל מבטלים את סיבת הגלות ומביאים הגאולה, ולכן לבוא ולנחם שהוא ענין אהבת ואחדות ישראל מייד, כדי למהר הגאולה מייד!

ג. כשבועיים אחרי הסתלקות הרבנית הצדקנית, לשבת פ' כי תשא ה'תשמ"ח התארחו כאן בשכונת המלך "כאן ציוה הוי' את הברכה", ידידו (נבלחט"א) הנמרץ שנלחם במסירות נפש לשלימות העם והארץ, חבר הכנסת ר' אבנר חי ע"ה שאקי עם משפחתו שיחי', בהתוועדות שבת אחה"ע השתתף עם בנו שיחי' שהי' אז ילד, ובניגונים בין השיחות הילד מתא חזק כפי"ס ואד"ש מה"מ מחא גם חזק אליו.

בשיחות גם כרגיל באותה תקופה דיבר הרבי על ההוראות לפועל מתוכן הפרשה והזמן – "והחי יתן אל לבו", אבל הפעם הדגיש והרים קולו במילה "והחי!"; "והחי יתן אל לבו!" – אולי בגלל ששמו הי' גם חי – אבנר חי, והוא הי' "איש חי ורב פעלים" ...!

למחרת ביום ראשון בחלוקת דולרים – "שליחות מצוה לצדקה" (כפי שהרבי קרא לזה) הרבי הודה לילד, בנו של שאקי, "על ששימחת אותי אתמול בשבת בהתוועדות". (מגליון 314)

העלון תקוות מנחם

נלקט ונערך ע"י יוסף יצחק הלוי בן אסתר שינדל

ונדפס ע"י זוגתו מרת ביילא פייגעל תחי' וב"ב שיחינו ראפ

לזכות

החיילת ב"צבאות השם" צבי' בת חי' מושקא תחינה

נולדה למז"ט ביום י"א טבת ה'תשע"ז

(דברים שנאמרו בסעודות סיומי הרמב"ם בביהכ"ס

וביהמ"ד ליובאוויטש – 770 – בית משיח ולתלמידי התמימים)

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!